

	DEPREME KARŞI YOTA UYGULAMA TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AD.TL.02	01.01.2019	0	-	Sayfa 1 / 3

1. AMAÇ: Depremi yol açtığı ölüm ve yaralanmalar; çöken binalar, bina içerisindeki yapısal olmayan hasarlar ile yangın ve tehlikeli maddelerin etrafa saçılması, elektrik çarpması gibi nedenlerle oluşmaktadır.

2. TANIMLAR:

2.1.Yapısal Olmayan Elemanlar: Bir binanın taşıyıcı sistemi (kolon, kiriş, taşıyıcı duvar, çatı ve temel) haricindeki bütün kısımları ve binanın içiındekilerdir.

2.2.Yapısal Olmayan Tehlike: Bir deprem sırasında, yapısal olmayan bazı elemanlar, zarar görebilir ya da insanlar için tehlike yaratabilir. Bu zarar görme ya da tehlike olasılığına yapısal olmayan tehlike adını veriyoruz.

2.3.YOTA: Yapısal Olmayan Tehlikelerin Azaltılması.

3. İŞLEYİŞ:

Depremlerde yapısal olmayan elemanlardan kaynaklanabilecek tehlikelerin belirlenmesi ve bu tehlikelerin nasıl azaltılabileceğinin planlanması bu talimat doğrultusunda yapılır.

3.1.Yapısal Olmayan Tehlikelerin Azaltılmasının Önemi:

3.1.1. Yapısal olmayan hasarlar, çok sayıda önlenemez yaralanma ve ölümlere sebep olmuştur. Bu hasarlar aynı zamanda, kurtarma ve yardım operasyonlarına engel oluşturur, büyük maddi kayıplara yol açar ve depremin ardından hayata devam etmeyi zorlaştırır.

3.1.2. Yapısal olmayan tehlikeleri azaltmanın birçok yolu vardır. Bunlar herkesin uygulayabileceği basit önlemlerden, profesyonel destek gerektirecek karmaşık önlemlere kadar uzanır. Bu önlemlerin tümü önemlidir. Yapılan risk azaltma işlemine Tehlikeler, küçük adımlar atılarak azaltılır. Her adım önemlidir.

3.1.3. Yapısal olmayan tehlikeleri belirlerken, deprem hareketinin, her gün hissedilen yerçekiminden farklı olduğu unutulmamalıdır. Bir nesne bırakıldığında doğrudan yere düşer. Dünyanın yerçekimi kuvveti nesneyi yere doğru çeker. Oysa şarklı yönlerden gelen deprem dalgaları şarklı tehlikelere yol açar. Devrilebilecek veya kayabilecek eşyaları tanımlarken mümkün olan her yöndeki hareketi göz önünde bulundurmak gerekir.

3.1.3.1. Kolay Devrilebilecek Eşyalar:

- Yüksekliği genişliliğinden veya derinliğinden fazla olan eşyalar: Eşyanın yüksekliği derinliğinin 1,5 katından FAZLA ise, öne ya da arkaya kolaylıkla devrilebilir. Eşyanın yüksekliği genişliliğinin 1,5 katından FAZLA ise, yanlara kolaylıkla devrilebilir.
- Üst kısmı alt kısmından daha ağır olan eşyalar: Bu eşyalar, her yöne kolaylıkla devrilebilir.

3.1.3.2. Kolay Kayabilecek Eşyalar:

- Tekerlekli olan eşyalar.
- Devrilemeyecek kadar alçak olan eşyalar.
- Seramik ve ahşap gibi kaygan zemin üzerinde duran eşyalar.
- Alt kısmı üstünden çok daha ağır olan eşyalar.

3.1.4. Bu nedenle, sıkı bir şekilde sabitlenmesi önemlidir. Eşyalar; insanlara, binayı oluşturan elemanlara veya birbirine çarptığında yaralanmaya ve hasara sebep olurlar. Tehlikenin sebebi;

	DEPREME KARŞI YOTA UYGULAMA TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AD.TL.02	01.01.2019	0	-	Sayfa 2 / 3

eşyanın kendi hareketi değil, bir kişiye, başka bir nesneye ya da bir yere çarpmasıdır. Mobilya, duvarla arasında boşluk kalarak veya gevşek bir şekilde sabitleniyorsa, yapılan sabitlemeye rağmen bir deprem sırasında sürekli duvara çarpabilir.

Bu nedenle, eşyaları mümkün olduğunca sıkı bir şekilde sabitlemek, iyi bir çözüm olacaktır. Sabitlenen eşya ile duvar arasında boşluk kalması kaçınılmazsa, bu boşluğa, eşyanın köşelerinden bir dolgu malzemesi yerleştirmek, hem mobilyanın hem duvarın hem de bağlantı elemanının korunmasına yardımcı olur. Sabitleme amacıyla kullanılan dokuma kayışla ve plastik klipsli şeritlerin de, sabitledikleri eşyayı hiçbir yere çarpmayacak şekilde sıkıca tutmaları için, gevşek bırakılmamaları gerekir.

3.1.5. Amaç, nesnelere bina içerisinde savrulmaları yerine, binanın yapısıyla beraber hareket etmelerini sağlamaktır. Bazen nesnelere taşıyıcı elemanlara, bazen de kuvvetli malzemeden yapılmış olan sağlam yapısal olmayan elemanlara sabitlenebilir. Alçıpan, gazbeton ve kerpiç duvarlar, gerekli önlemler alınmadığı sürece, eşyaların sabitlenmesi için uygun yüzeyler değildir. Eşyaların sabitleneceği raf, dolap ve masaların da sabitlenmiş olduğundan emin olmak önemlidir. Yeterli harç kullanılarak yapılmış olan tuğla duvarlar, yapısal olmayan elemanlar olmasına rağmen, eşyaları sabitlemek için uygun ve sağlam yüzeylerdir.

3.1.6. Eşyaların nereye ve ne şekilde sabitlendiği çok önemlidir. Genellikle en doğru yöntem, eşyaları devrilirken en çok hareket edecek yerlerinden sabitlemektir. Eşyaları yanlış şekilde sabitlemek, önlemlerin etkisini azaltabilir ya da bu önlemlerin hiçbir işe yaramamasına sebep olabilir.

3.2. Risklerin Belirlenmesi:

3.2.1. Bir deprem bölgesinde yaşayarak, deprem riskini de kabul etmiş oluyoruz. Hayatımızda her zaman, olası kayıplarımızı azaltmak için önlem aldığımız daha başka birçok riskle karşı karşıyayız. YOTA'da bir deprem sırasında yapısal olmayan elemanlardan kaynaklanabilecek olan tehlikeleri azaltmak için mantıklı ve önemli bir önlemdir. Nasıl bir önlemin gerekli olduğuna karar verebilmek için bulunduğunuz ortamda hangi risklerin mevcut olduğunu belirlemeniz gerekir. Risk, durumdan duruma göre değişir. Riskleri belirlerken, her durumu kendi koşulları içinde değerlendirmek gerekir.

3.2.2. Önce Neyin Yapılması Gerektiğine Karar Vermek:

3.2.2.1. İlk etapta, eşyaların yerleri değiştirilerek neden olabilecekleri tehlikeler azaltılabilir. Çalışma ortamında, daha güvenli başka bir yere taşıyabileceğiniz, ağır ve yüksek eşyaların olup olmadığı, oturmak ve dinlenmek için çoğunlukla tercih edilen mobilyaların pencerelerden uzaklaştırılıp uzaklaştırılamayacağı ve üst raflardan alt raflara alınabilecek büyük ve ağır nesnelere olup olmadığı tespit edilmesi gerekir.

3.2.2.2. Karşı karşıya olunan diğer riskleri belirlemek için "Deprem Tehlike Avı"nı gerçekleştirmek gerekir.

3.2.3. Deprem Tehlike Avı:

3.2.3.1. Genellikle, yüksek ve ağır, çalışırken üzerimize devrilebilecek, devrildiğinde çıkış yolları ve geçişleri kapatabilecek olan eşyaların, tehlikeli madde içerenlerin, günlük hayatın yürütülebilmesi için önemli olan eşyaların veya değerli olanların öncelikli olarak ele alınması gerekir.

3.2.3.2. Deprem Tehlike Avı, çalışanların katılımıyla başlatılmalıdır. İş yerinin tüm bölümleri, oda oda dolaşılıp sarsıntı sırasında nelerin uçarak, kayarak ya da düşerek tehlike

	DEPREME KARŞI YOTA UYGULAMA TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AD.TL.02	01.01.2019	0	-	Sayfa 3 / 3

yaratabileceği öngörülmelidir. En çok hasta bekleme alanları, klinikler, laboratuvarlar ve servisler ile idari bölümler kontrol edilmelidir.

3.2.3.3. Deprem Tehlike Avı çalışmasını yaparken öncelikler belirlenir.

3.3.Sabitleme:

3.3.1. Sabitlemeye Başlamadan Önce:

3.3.1.1. Birinci Adım: Sabitlenecek eşyaların ağırlık tahmini.

3.3.1.2. İkinci Adım: Sabitleme elemanları ve seçimi.

3.3.2. Teknik Detaylar:

3.3.2.1. Sabitlemenin yapılacağı yerin belirlenmesi (yüzeyler).

3.3.2.2. Duvara ya da taşıyıcı elemana sabitlemede kullanılacak dübel ve vida seçimi.

3.3.2.3. Eşyalara sabitlemede kullanılacak dübel ve vida seçimi.

3.3.3. Ayrıntılar:

3.3.3.1. Yaşamsal tehdit yaratacak olan eşyaların sabitlenmesi.

3.3.3.2. Maddi kayıp ve iş kaybı yaratacak olan eşyaların sabitlenmesi.

3.3.3.3. Yaşamı kolaylaştıran ve önemli olan eşyaların sabitlenmesi.

- Yüksekçe yerleştirilmiş ağır eşyalar, en kısa kişinin baş hizasından daha aşağıda bir yere indirilmelidir.
- Mobilyalar, dolaplar da dahil olmak üzere duvarlara sıkıca sabitlenmelidir.
- Tüp gazlar ve her türlü gaz tankları buldukları yere sıkıca sabitlenmelidir.
- Pencere önündeki eşyaların yerleri değiştirilebilir, dayanıklı camlar kullanılabilir, perdeler kapalı tutulabilir.
- Ağır ve önemli elektronik eşyalar sıkıca sabitlenmelidir.
- Aydınlatma elemanlarının tavana sağlam şekilde sabitlendiğinden emin olunmalıdır.
- Duvara çerçeve asarken kanca vida kullanılmalıdır.
- Tehlikeli maddeler (zehirli, yanıcı, parlayıcı) kontrol edilmeli ve güvenli şekilde tutulmalıdır.
- Mutfak dolap kapaklarına sarsıntı sırasında açılmalarını önleyecek tutaçlar takılmalıdır.

4. SORUMLULUK: Bu talimatın işletilmesinden Mesul Müdürü sorumludur.

HAZIRLAYAN BÖLÜM KALİTE SORUMLUSU	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN BAŞHEKİM
--	--	-------------------------------